

ВПЛИВ ЕССЕНЦІАЛЬНИХ ФОСФОЛІПІДІВ НА ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕНДОТЕЛІУ У ХВОРИХ НА СУКУПНУ ГАСТРОПУЛЬМОНАЛЬНУ ПАТОЛОГІЮ

*Христич Т.М., Телекі Я.М., Шестакова К.Г., Білик З.В.,
Пянковська Н.В., Притуляк О.В.*

*Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна,
jana_med@ua.fm*

Вступ. Відомо, що есенціальні фосфоліпіди поруч із холестерином та білками відіграють чинну роль у забезпеченні структурно-функціональної стабільності клітинних мембран. У хворих на хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) із супутнім хронічним панкреатитом (ХП) відбувається пошкодження цитоскелету за рахунок компонентів хронічної запальної реакції, що зумовлює розвиток ендотеліальної дисфункції. Тому патогенетично доцільним для корекції виявлених змін є застосування препарату, що містить зазначені компоненти.

Мета. Вивчити вплив есенціальних фосфоліпідів на деякі показники функціонування ендотелію у хворих на ХОЗЛ із супутнім ХП.

Матеріал і методи. Хворих залежно від отриманого лікування розподілено на групу порівняння (20 осіб, які отримували базисну терапію, згідно з наказом МОЗ України №128 від 19.03.2007р. «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Ппульмонологія») та основну (20 пацієнтів, які окрім базисного лікування отримували препарат «Ессенціале форте Н» виробництва «Авентіс Фарма Дойчланд ГмбХ», Німеччина по дві капсули тричі на добу впродовж місяця). Судиннорухову функцію оцінювали шляхом реєстрації ендотелійзалежної вазодилатації плечової артерії (ПА) ультразвуковим методом на апараті «En Visor HP Philips».

Результати. Встановлено, що у хворих, які отримували на тлі базисного лікування «Ессенціале форте Н» відбулося зменшення діаметру плечової артерії на 9,5%, у групі порівняння лише на 4,5% з наявною міжгруповою різницею.

Також виявлено тенденцію до покращання за умов комплексної терапії швидкісних показників у основній групі на 16,1%, напруги зсуву на ендотелій на 11,5%, у групі порівняння навпаки відбулося сповільнення току крові на тлі базисного лікування.

Після отриманого лікування чутливість плечової артерії у групі порівняння зросла в 1,36 раза, у основній групі в 1,95 раза ($p < 0,05$). Про позитивну дію «Ессенціале форте Н» на судини хворих на ХОЗЛ із супутнім ХП свідчать отримані параметри неінвазивного обстеження плечової артерії, а саме зростання ендотелійзалежної вазодилатації в 2,1 раза ($p < 0,05$).

Висновки. Отже, застосування есенціальних фосфоліпідів в комплексному лікуванні хворих на ХОЗЛ із супутнім ХП сприяє покращання показників функціонування ендотелію та зменшує прояви ендотеліальної дисфункції.